

Ronja Ressler

Matkalaskujärjestelmävaihdos

Nordic Morning Oyj

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Toukokuu 2014

Tekijä Otsikko	Ronja Ressler Matkalaskujärjestelmävaihdos, Nordic Morning Oyj
Sivumäärä Aika	29 sivua + 2 liitettä 12.5.2014
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Talous ja rahoitus
Ohjaaja	Lehtori Raija Olkkola
<p>Tämän opinnäytetyön aiheena oli selvittää pohjoismaisen viestintäalan konsernin Nordic Morning Oyj:n nykytilanne ja lähtökohta alkuperäisen matkalaskujärjestelmän kanssa. Työn tarkoitus oli selvittää, saadaanko alkuperäisestä matkalaskujärjestelmästä muok- kaamalla tai päivittämällä paremmin tarpeita vastaava järjestelmä konsernin yrityksille Suomeen ja Ruotsiin. Sen varalta, ettei alkuperäinen matkalaskujärjestelmä tulisi sopi- maan myös Ruotsin yritysten käyttöön, selvitettiin muiden matkalaskujärjestelmien ominai- suuksia. Pääasiassa matkalaskuja tuotetaan Nordic Morning Oyj:n Suomen ja Ruotsin yhtiöissä, joten työn tavoitteena oli selvittää tehokkain ratkaisu matkalaskujen tuottamiseen ja käsittelemiseen näissä maissa.</p> <p>Opinnäytetyö käsittelee matkalaskun ja sähköisen matkalaskun perusteita sekä esittelee matkalaskuprosessin kulun Nordic Morning Oyj:ssä. Samalla kuvataan kohdeyrityksen tarvitsemat liittymät matkalaskujärjestelmään.</p> <p>Tutkimusmenetelminä käytettiin kyselyä, avointa haastattelua sekä havainnointia. Kyselyllä kartoitettiin nykytilannetta matkalaskujärjestelmän käyttäjien näkökulmasta. Lähtötilanteen selvittyä kartoitettiin konsernin kriteerit matkalaskujärjestelmälle Suomen ja Ruotsin yhtiöi- den näkökulmasta. Avoimilla haastatteluilla kerättiin tietoa ja kokemuksia nykyisen järjes- telmän pääkäyttäjiltä sekä käytiin läpi järjestelmävaatimuksia Suomen ja Ruotsin yhtiöiden kannalta. Haastatteluilla kartoitettiin myös työn tavoitteita sekä kerättiin lisätietoja matka- laskujärjestelmien palveluntarjoajilta. Havainnointia hyödynnettiin jatkuvasti läpi projektin.</p> <p>Työn lopputuloksena oli esittää ehdotus parhaimmasta mahdollisesta matkalaskujärjestel- mästä Nordic Morning Oyj:n käyttöön niin Suomessa kuin Ruotsissakin. Järjestelmän tuli kattaa mahdollisimman hyvin työssä selvitetut kriteerit. Palveluntarjoajien hinnoittelutavat on rajattu tämän opinnäytetyön ulkopuolelle. Työ keskittyy neljään matkalaskujärjestel- mään ominaisuuksiineen sekä konsernin omiin matkalaskujärjestelmäkriteereihin. Johto- päättöksenä esitellään matkalaskujärjestelmän vaihtamista toiseen, tarpeita ja kriteereitä vastaavaan ohjelmaan, joka toimii niin Suomessa kuin Ruotsissakin.</p>	
Avainsanat	matkalasku, matkalaskujärjestelmä, vaihdos, kriteerit, lähtökoh- ta, kysely

Author Title	Ronja Ressler Changing the Travel Expense System, Nordic Morning Plc
Number of Pages Date	29 pages + 2 appendices 12 May 2014
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor	Raija Olkkola, Senior Lecturer
<p>The objective of the present thesis was to identify the starting point and understand the present situation with the current travel expense system at Nordic Morning Plc, an international group providing communications services. The purpose of the thesis was to find out if the original travel expense system could be adapted or updated to be more suitable for the target company's needs in Finland and in Sweden. In case the current system would not be useable also in Sweden, the possibility to use other travel expense system service providers was examined too. The travel expenses at Nordic Morning Plc are mainly produced in the Finnish and Swedish companies; hence, the object of the thesis was to find out the most efficient solution for producing and handling the travel invoices in these two countries.</p> <p>The thesis introduces the basics of travel invoicing and electric travel invoicing. The travel invoicing process of Nordic Morning Plc is also described as well as all the needed integrations for the travel expense system at the target company.</p> <p>The research methods applied in this thesis were a survey, unstructured interviews and observation. The survey mapped out the current situation and the starting point from the system users' point of view. In addition, the target company's requirements and criteria for the travel expense system were identified, from both the Finnish and the Swedish companies' point of view. With the unstructured and open interviews, the system administrator's information and experiences in using the current travel expense system were gathered. The interviews were also used to identify the objects for the thesis and to collect further details from the service providers. Observation was exploited throughout the project.</p> <p>The result of this thesis was a proposal for the best possible travel expense system to be used in Nordic Morning Plc's companies in Finland and Sweden. The system should encompass the given criteria as well as possible and be competitive in pricing. The service providers' pricing methods are excluded from this thesis but it has been restricted to four travel expense systems and their features and the group's own criteria alike. As a conclusion the thesis suggests that the target company change the original system to another one which matches with the criteria and needs and also serves both in Finland and Sweden.</p>	
Keywords	travel expense, travel claim, travel expense system, comparison, change, criteria, survey

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen aihe ja tausta	1
1.2	Toimeksiantaja	2
1.3	Tutkimusongelma ja tavoitteet	6
1.4	Kehittämistyön menetelmät ja toteutus	7
1.5	Aiheen rajaus	9
2	Matkalasku ja sähköinen matkalasku	10
2.1	Matkalasku	10
2.1.1	Matkalaskuprosessi	11
2.1.2	Matkaennakot ja -suunnitelmat	13
2.2	Liittymät matkalaskujärjestelmään	14
2.2.1	Luottokortit, Business Eurocard	14
2.2.2	Maksuliikenteen liittyä	14
2.2.3	Kirjanpitojärjestelmä Wintime	15
3	Matkalaskujärjestelmäkriteerien ja -vaatimusten selvitys	15
3.1	Käyttäjäkysely ja sen tulokset	15
3.2	Matkalaskujärjestelmän kriteerit tietohallinnolta	16
3.3	Matkalaskujärjestelmäkriteerit taloushallinnosta	17
4	Matkalaskujärjestelmän toimittajat	19
4.1	Tämänhetkinen järjestelmä Q	19
4.2	Q:n räätälöintitarpeet ja -mahdollisuudet	19
4.3	Palveluntarjoaja "X"	20
4.4	Palveluntarjoaja "Z"	21
4.5	Palveluntarjoaja "Y"	21
5	Yhteenveto ja tulokset	24
5.1	Yhteenveto ja lopputulos	24
5.2	Arviointi	27
	Lähteet	28
	Liitteet	
	Liite 1. Käyttäjäkysely	
	Liite 2. Tarkennuskysymykset toimittajille	

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen aihe ja tausta

Yhä useamman yrityksen taloushallinnon prosessit hoidetaan tänä päivänä sähköisesti. Tämän myötä myös yritysten matkalaskut tehdään ja käsitellään nykyään sähköisissä järjestelmissä. Tämä opinnäytetyö liittyy matkalaskujärjestelmään kohdistuvien konsernin kriteerien selvittämiseen ja muutamien matkalaskujärjestelmien vertailuun, jotta toimeksiantajalle löydetään paras järjestelmä. Toimeksiantaja on Nordic Morning -konserni ja tulevan matkalaskujärjestelmän tulee toimia organisaation yrityksissä niin Ruotsissa kuin Suomessakin.

Opinnäytetyön aihe on selvittää Nordic Morning -konsernin nykytilanne tämänhetkisen matkalaskujärjestelmän kanssa käyttäjiltä saadun tiedon perusteella. Kun lähtökohta on tiedossa, pääsen selvittämään konsernin tietohallinnolliset sekä taloushallinnolliset vaatimukset matkalaskujärjestelmälle. Tulen myös selvittämään, onko kriteerit mahdollista täyttää jo käytössä olevaa matkalaskujärjestelmää päivittämällä tai räätälöimällä. Tämän lisäksi työssä otetaan selvää maksimissaan kolmesta muusta palveluntarjoajasta ja heidän järjestelmistään. Mikäli tutkimuksen tuloksena selviää, että jokin toinen järjestelmä olisi sopivampi konsernille, ryhdytään syksyllä 2014 työstämään matkalaskujärjestelmänvaihtoa ja matkalaskujärjestelmän integrointia konsernin Ruotsin ja Suomen yrityksiin. Palveluntarjoajat esitetään työssä nimien sijaan kirjaimin (X, Y, Z sekä nykyinen järjestelmä Q).

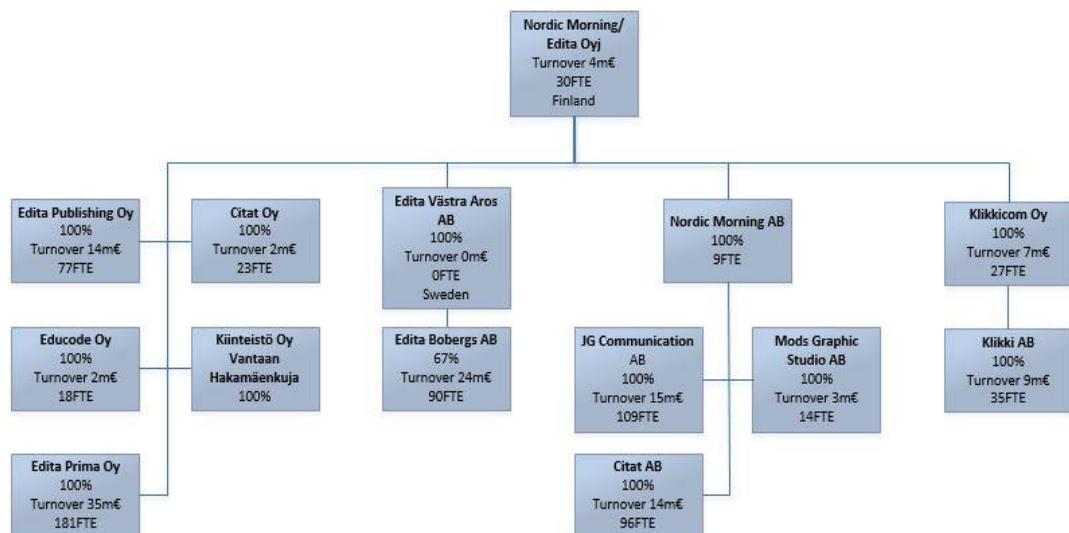
Toimeksiannon sain työnantajaltani esimieheni kanssa käydyn keskustelun tuloksena. Hän oli saanut kirjanpitiimin esimiehenä tehtäväkseen selvittää nykyisen matkalaskujärjestelmän ominaisuuksia ja suorittaa vertailua toisiin markkinoilla oleviin järjestelmiin ja tulosten perusteella harkita vaihtamisprosessia. Olisimme tehneet selvitystyön töissä samalla tiimillä, kuin tämä selvitystyö nyt opinnäytetyötä tehdessäni tehtiin, joten tästä kehkeytyi hyvä aihe opinnäytetyölleni. Minulla on muutamasta matkalaskujärjestelmästä jo omakohtaista kokemusta töiden kautta. Opinnäytetyöni lopputuotoksen – selvitys parhaasta järjestelmästä – tarve on suuri ja deadline sekä budjetti mahdolliselle järjestelmänvaihdoille tai -päivitykselle on asetettu vuodelle 2014, toisin sanoen vaihdos tai päivitys on aloitettava tämän vuoden puolella.

Konsernin kaikki yritykset eivät vielä käytä matkalaskujärjestelmää. Tavoite on kuitenkin saada kaikki yritykset sähköisen matkalaskujärjestelmän piiriin ja samalla yhtenäistää yritysten toimintaa. Konsernin yhtiöt Ruotsissa eivät käytä mitään matka- tai kulunhallintajärjestelmää ja vain kahdessa kuudesta Suomen yrityksestä on käytössä sähköinen matkalaskujärjestelmä.

Ennen tämän kehittämistyön aloittamista oli konsernille jo selvää, että jonkinlainen vertailu matkalaskujärjestelmän tarjoajista tulee toteuttaa. Uuden järjestelmän käyttöönotto vie resursseja – pääkäyttäjän kouluttaminen, henkilöstön/loppukäyttäjien kouluttaminen sekä IT:n työpanos – mutta mikäli uusi järjestelmä on vertailtu ja katsottu paremmaksi vaihtoehdoksi kuin vanhan päivittäminen, ovat käyttöönottoon kuluvat resurssit lähinnä kertaluonteisia ja pienempiä haittoja kuin jatkuva epäkäytännöllisyys matkustajille, eli järjestelmän käyttäjille.

1.2 Toimeksiantaja

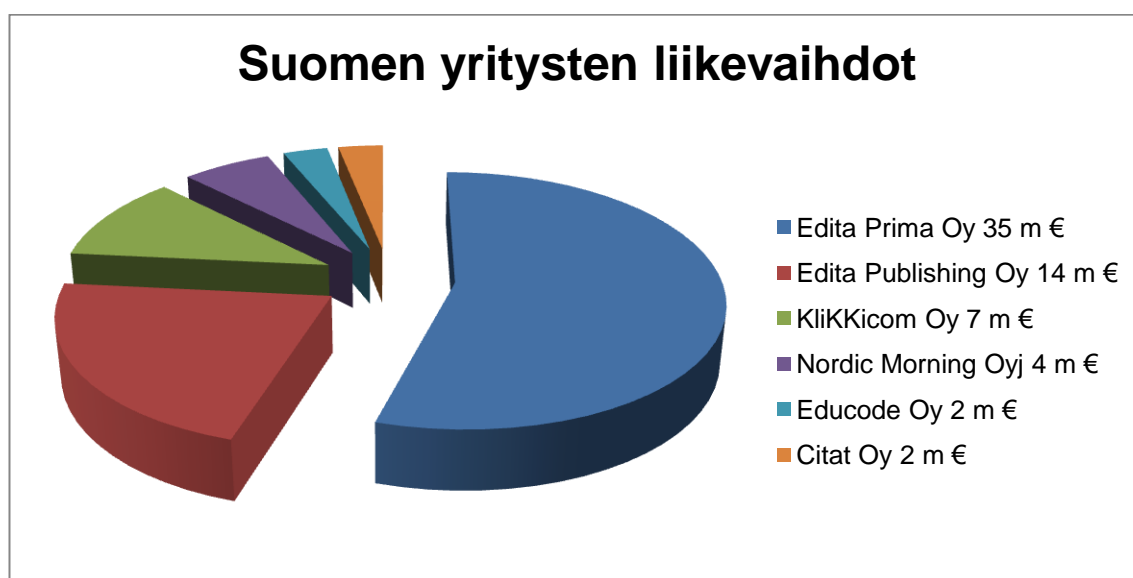
Nordic Morning Oyj on 14 yhtiön muodostama konserni, jolla on yrityksiä Suomen lisäksi Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa sekä Ukrainassa ja Intiassa. Konserni on ennen tunnettu nimellä Edita Oyj, mutta emoyhtiö vaihtoi nimekseen Nordic Morning loppuvuodesta 2013. Nordic Morningin yritysten tarjoamat palvelut sisältävät suunnittelua ja viestintää, markkinointiviestintää, digitaalista markkinointia sekä printtiä ja jakelua. (Innovatiivista viestintää 2013.)

Kuvio 1. Nordic Morning-konsernin organisaatiokaavio.

Kuviosta 1 näkee luomani kaavion perusteella organisaation jakautumisen Suomen ja Ruotsin välillä. Kuvioon on merkitty myös yritysten liikevaihdot sekä emoyhtiön omistusprosentti. Tässä matkalaskujärjestelmäselvityksessä keskitytään suomalaisista yrityksistä kaikkiin kuviossa mainittuihin lukuun ottamatta Kiinteistö Oy:tä, sillä se ei tuota matkalaskuja lainkaan. Ruotsin yrityksistä mukaan tähän selvitykseen tulevat kaikki, eli Klikki Ab, Edita Västra Aros, Edita Bobergs AB, Nordic Morning AB, JG Communication AB, Citat AB ja Mods Graphic Studio AB.

Nordic Morning on saanut kasvatettua liikevaihtoaan ja kehitettyä liiketoimintaansa myös heikossa markkinatilanteessa vuonna 2012. Rakenteelliset muutokset ovat kuitenkin auttaneet konsernia tarjoamaan parempia palveluita asiakkailleen. Konsernin strategiaan kuuluu yritysvastuuohjelma, jonka pohjana toimivat niin konsernin arvot, uudistaminen, kunnioitus kuin vastuullisuuskin. Konserni kantaa taloudellista vastuuta kannattavasta liiketoiminnasta, sosiaalista vastuuta ihmisten arvostuksesta ja yrityskansalaisuudesta sekä tietenkin ympäristövastuuta haittavaikutusten vähentämiseksi. Konsernilla on Green Edita-niminen ympäristöohjelma, johon kuuluu muun muassa yhtenäistetty matkustus- ja autopoliitiikka, hiilijalanjäljen seuranta, WWF Green Office-sertifikaatti ja Joutsenmerkin käyttöoikeus (Yritysvastuu 2014). Edellä olevasta kuviosta (kuvio 1) selviää organisaation rakenne tarkemmin niin Suomen kuin Ruotsinkin yhtiöiden osalta.

Kuvio 2. Nordic Morning -konsernin suomalaisten yritysten liikevaihtojakauma.

Kuviossa 2 havainnollistan tarkemmin Nordic Morning -konsernin yhtiöiden liikevaihtojakauman ympyräkaaviossa. Ympyräkaavio on luotu organisaatiokaaviosta saatujen tietojen perusteella. Selkeästi suurin liikevaihto on graafista viestintää tuottavalla Edita Prima Oy:llä. Edita Prima Oy keskittyy lähinnä kolmeen osa-alueeseen:

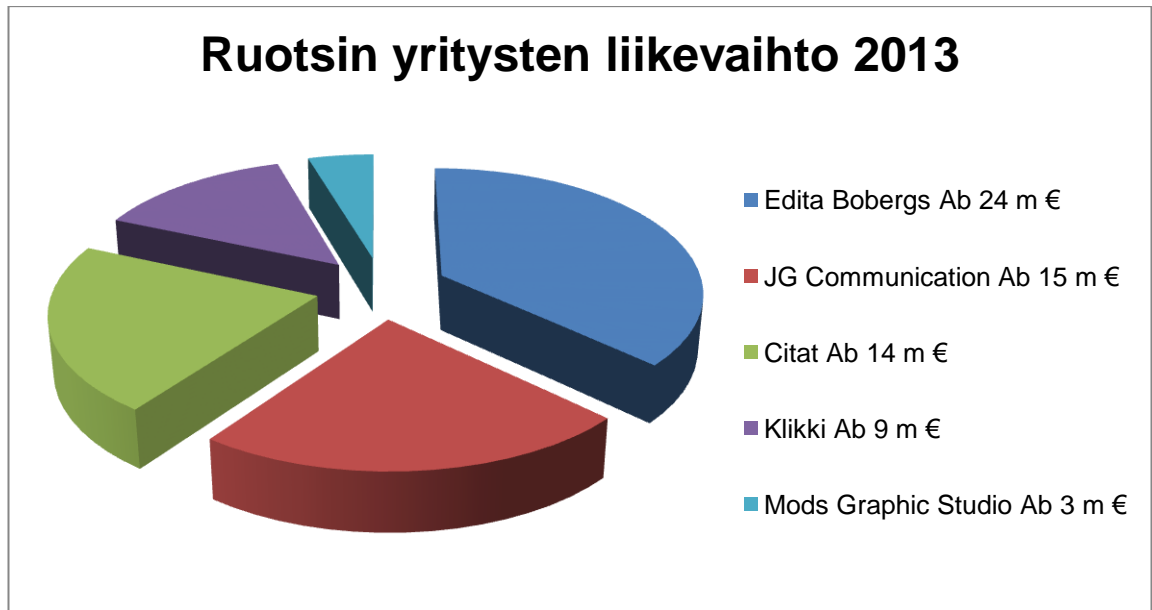
- painatus-, tulostus- ja kuoritus tuotanto
- aineistohallinta sisältäen suunnittelu- ja taittopalvelut
- materiaalihallinta sisältäen varastoinnin ja logistiikan (Edita Prima 2014.)

Edita Publishing Oy toimii muun muassa tietokustantajana sekä oikeudellisen tiedon ja koulutuspalvelujen tarjoajana (Edita Publishing 2014). Verkkomainonnan kaikki osa-alueet kattava KliKKicom Oy menee liikevaihtoineen kolmanneksi (Klikki AB 2014). Emoyhtiö Nordic Morning Oy on neljäntenä, ja opetuslalle sekä julkiselle sektorille koulutus- ja kehittämispalveluja tarjoava Opetusalan koulutuskeskus Educodes Oy on seuraavana. (Educodes 2014). Educodesin kanssa samaan liikevaihtoon ylittää markkinoinnin konsepteja suunnitteleva ja toteuttava Citat Oy (Citat Oy 2014).

Taulukko 1. Suomen yhtiöiden matkalaskujen tuottomäärät kahtena peräkkäisenä vuotena.

Yritys	2013	2012
Edita Publishing Oy	268	287
Edita Prima Oy	415	404
Citat Oy	110	63
Educodes	339	303
Nordic Morning Oy	225	206
KliKKicom Oy	218	-
Yhteensä	1575	1263

Suomen yrityksistä taulukossa 1 mainitut yhtiöt tuottavat matkalaskuja. Yllä kuvatussa taulukossa on matkalaskujen määrät kahdelta peräkkäiseltä vuodelta, 2012 ja 2013. Nämä tiedot sain nykyisestä matkalaskujärjestelmästä tositenumeroiden perusteella. Määrä on pysynyt suhteellisen samana näiden kahden vuoden ajan. KliKKicom:n integraatio alkoi vuonna 2013, joten siltä ei luonnollisesti löydy lukuja aiemmalta vuodelta.

Kuvio 3. Ruotsin yhtiöiden liikevaihtojakauma.

Kuviossa 3 on esitetty edellä kuvatusta organisaatiokaaviosta (kuvio 1) saadut viiden ruotsalaisyhtiön liikevaihdot. Nämä yritykset ovat konsernin suurimpia yhtiöitä Ruotsissa, ja näistä yrityksistä tulee suuri määrä matkalaskuja. Edita Bobergs Ab:lla on kuitenkin käytössään juuri hankittu matkalaskujärjestelmä, joten ainakaan tällä hetkellä se ei ole tulossa konsernin yhteisen matkalaskujärjestelmän piiriin. Sen sijaan Sandviken Tryckeri luultavasti liitetään matkalaskujärjestelmään, vaikkakin se tuottaa melko pienen määrän matkalaskuja.

Taulukko 2. Ruotsin yritysten henkilöstömäärä ja arvio matkalaskujen vuosittaisesta määrästä. (Huhta 2014.)

Yritys	Henkilöstön lukumäärä	Matkalaskujen lukumäärä/vuosi
Citat Ab	130	1200
Nordic Morning Ab	10	60
JG Communication Ab	90	300
Mods Graphic Studios	15	30
Brandsystems	6	36
Klikki Ab	50	250
Edita Bobergs	130	720
Edita Västra Aros	10	30
Sandviken Tryckeri	5	60
Yhteensä	446	2686

Kuten edellä mainitaan, emoyhtiö ei ole vielä laajentanut matkalaskujärjestelmän käyttöä kaikkiin yhtiöihinsä. Suomessa organisaatioon kuuluu kuusi yritystä, jotka tuottavat matkalaskuja. Samoin Ruotsissa on tällä hetkellä kuusi yritystä, jotka tulevat käyttämään tätä mahdollista uutta järjestelmää. Yllä olevassa taulukossa 2 on ruotsalaisen palkkahallinnon työntekijän, payroll officer Riikka Huhdan toimittamat arviot ruotsalais-yhtiöiden matkalaskumääristä. Samassa taulukossa on esitetty yhtiöiden henkilöstömäärät. Nämä matkalaskujen määrät eivät näytä olevan mitenkään sidoksissa henkilöstömääriin, vaan lähinnä yhtiön toimialasta ja toiminnasta riippuen matkalaskuja voi syntyä muutamia kymmeniä tai jopa toista tuhatta vuosittain.

Yhtenäistäminen helpottaa muun muassa maksuliikenteenhoitajan ja kirjanpitäjien tehtäviä ja samalla luonnollisesti matkakulujen, päivärahojen ja kilometrikorvausten seuraaminen ja raportointi helpottuu. Tänä päivänä konsernin ruotsalaiset yritykset käyttävät matkalaskujen laskentaan luomaansa Excel-tilukkoa, joten Ruotsiin on erittäin tarpeellista saada jokin matkalaskujärjestelmä käyttöön. Excel-tilukon käyttö matkalaskujen hallinnassa on Lahden ja Salmisen (2008, 96.) mukaan perinteinen, mutta varsin työläs ja virheille altis tapa tehdä ja käsitellä matkalaskuja. Excel-lomakkeen/tilukon täyttäminen on myös aikaa vievää, eikä paperille tulostettava versio sovi yhteen Nordic Morning Oyj:n ympäristöstrategiaan, joka pyrkii vähentämään organisaation hiilijalanjälkeä (Ympäristövastuu 2013). Erään ruotsalaisyhtiön kirjanpito ja matkalaskujen kirjaus hoidetaan Suomessa Nordic Morningissa. Kirjanpitäjällä kuluu paperisten matkalaskujen käsittelyyn 1-2 työpäivää kuukaudessa, riippuen matkalaskujen määrästä. Matkalaskujen edestakaisin postittaminen Ruotsin ja Suomen välillä on vaivalloista, sähköinen järjestelmä tulee poistamaan tämänkin ongelman (Pyykkönen 2014.)

1.3 Tutkimusongelma ja tavoitteet

Tavoitteena tutkimustyöllä on saada toukokuun 2014 loppuun mennessä selvitettyä, onko alkuperäinen matkalaskujärjestelmä "Q" paras vaihtoehto pohjoismaisten yhtiöiden matkalaskujärjestelmäksi, vai olisiko markkinoilla haastava palveluntarjoaja, jonka palvelut ja ominaisuudet ylittäisivät tämän. Mikäli Q on tutkimisen ja vertailun jälkeen paras mahdollinen matkalaskujärjestelmä, täytyy sitä kuitenkin päivittää. Tällä hetkellä käyttäjät ovat ilmaisseet Q:n olevan jäykkä ja vanhanaikainen. Myös pääkäyttäjätöiminnot ovat monimutkaisia. Lisäksi pilvipalvelun käyttöönotto tehostaisi matkustajien laskujen luomista ajasta ja paikasta riippumatta.

Tässä opinnäytetyössä selvitän, onko juuri Q ominaisuuksiltaan paras mahdollinen järjestelmä konsernin pohjoismaisten yritysten käyttöön ja sähköisen käytön laajentamiseen, vai löytyykö markkinoilta tämän organisaation tarpeisiin sopivampi ja tehokkaampi ratkaisu. Hintoja ja hintavertailuja en kuitenkaan tässä työssä käsittele, jotta aihe ei laajenisi liian laajaksi.

1.4 Kehittämistyön menetelmät ja toteutus

Opinnäytetyöaiheeni luonne vaatii keräämään tietoa yrityksen sisäisiltä työntekijöiltä, joten haastattelen muun muassa matkalaskujärjestelmän varapääkäyttäjää. Hän on käyttänyt järjestelmää kauemmin kuin minä, joten häneltä löytynee mielipiteitä järjestelmän kehittämistarpeisiin ja kokemusta järjestelmän turhista ominaisuuksista, joita ei välttämättä tarvitse tulevassa ohjelmassa olla. Eniten keskustelun omaista haastattelua ja mielipiteiden vaihtoa tulee esimieheni eli Nordic Morningin talouspäällikön kanssa, sillä hänen vastuullaan on konsernin matkalaskujärjestelmävaihdosprosessi. Hänellä on laaja kuva konsernin tarpeista ja hän osaa antaa näkökulmaa laajemmalta kantilta, kuten pohjoismaiden yhtiöiden tarpeiden kannalta. Talouspäällikkömme toimii myös niin kutsuttuna välikätenä ruotsalaisiin yrityksiin ja on mukana palveluntarjoajien tapaamisissa.

Talouspäällikön kanssa pidämme yhdessä videopuhelukokouksen Ruotsin Nordic Morning Ab:n henkilöstöpäällikön kanssa, jotta saadaan varmasti oikeat ja ajanmukaiset tiedot myös ruotsalaisten yritysten tarpeista matkalaskujärjestelmää ajatellen. Mukana videokeskustelussa tulee olemaan myös Ruotsin yhtiöiden palkkahallinnon hoitavia henkilöitä Göteborgista.

Ruotsin erään yhtiön kirjanpito hoidetaan Suomesta käsin, joten tämän yhtiön kirjanpittäjää haastattelen myös. Uusi matkalaskujärjestelmä yksinkertaistaneen hänen työtapojaan nykyisestä. Lisäksi tarvittavaa tietoa saan muun muassa business controllerilta ja nykyisen matkalaskujärjestelmän käyttäjiltä.

Kehittämistyö sisältää alkuperäisen palveluntarjoaja Q:n järjestelmän ominaisuuksiin tutustumisen, heidän edustajansa tapaamisen/haastattelun, sekä muiden matkalaskujärjestelmän tarjoajien palveluiden vertailun alkuperäiseen järjestelmään. Työn tiedonkeruumenetelmät koostuvat keskustelunomaisista haastatteluista, eli kyse on varsin avoimista, strukturoimattomista haastatteluista. Aihe ja kysymykset ovat tiedossa, mut-

ta vastaukset saavat olla avoimia ja keskustelu saa soljua omalla painollaan asian tiimoilla. Haastattelijan, eli minun tehtäväni on rakentaa haastattelua vastausten mukaan. Haastattelut pyritään mahdollisuuksien mukaan nauhoittamaan, jotta litterointi ja vastausten käsittely helpottuu. (Hirsjärvi & Hurme 2011, 45.)

Lisäksi toteutan yksinkertaisen, nopean ja tiiviin kyselyn (liite 1) pienelle määrälle alkuperäisen matkalaskujärjestelmä Q:n käyttäjiä. Satunnaisotannalla aktiivisista käyttäjistä ja harvemmin käyttäjistä koostuu pieni otos ja vastausten tulos on vain suuntaa-antava. Kysely on helppo laatia ja se on yksinkertainen tapa kysyä ihmisten mielipiteitä. Standardoitu kysely, eli kysely, jossa kaikilta kysytään samat kysymykset samalla tavalla, sopii tarkoitukseen mainiosti. Standardoitu kysely on edukseen muun muassa tehokkuudellaan, mutta Hirsjärven ym. (2009, 195.) mukaan on sillä myös haittapuolia. Kyselyn teettäjä ei voi tietää, onko vastaaja vastannut huolellisesti, ovatko vastaajat ymmärtäneet kysymykset kysyjän tarkoittamalla tavalla ja tuleeko kysyjä saamaan tarpeeksi vastauksia tyydyttääkseen tiedontarpeensa. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2009, 193–195.)

Kyselyllä saadaan kuitenkin tuoreita käyttäjien mielipiteitä ja työkaluja mukaan vertailuun. Päädyin toteuttamaan juuri nopean kyselyn, koska se tulee halvemmaksi kuin haastattelu, sillä kysely vie vähemmän resursseja kuten aikaa ja rahaa. Kyselyllä myös saadaan vastaukset juuri haluttuihin kysymyksiin, eikä turhaa tietoa tarvitse suodattaa niin paljon kuin esimerkiksi strukturoimattomien haastatteluiden vastauksista. (Hirsjärvi & Hurme 2011, 35–36.) Kyselyn valintaa yhdeksi tutkimusmenetelmäksi perustelen myös Ojasaloa, Moilasta ja Ritalahtea (2009, 41.) mukaillen. Heidän mukaan kysely sopii tilanteeseen, jossa aihealue on jo tuttu, mutta siitä halutaan tietää enemmän ja juuri esimerkiksi asiakkaan eli tässä tapauksessa käyttäjän näkökulmasta. Kysely sopii myös hyvin kehittämistyön lähtötilanteen selvittämiseen ja jatkossa, jos konserni haluaa selvittää lopputulosten arviointeja kyselyn avulla, se soveltuu mainiosti siihenkin. Tämä tutkimusmenetelmä on oiva väline, kun halutaan kysyä samoja asioita tietyltä joukolta. Tämä kysely toteutettiin sähköpostitse, vaihtoehtoinen tapa olisi ollut esimerkiksi puhelimitse tai paperisella lomakkeella. Koin kuitenkin, että sähköpostiin kiireiset työntekijät vastaavat herkemmin, kun aihe on kuitenkin heidän toimintaansa koskettava. (Ojasalo & Moilanen & Ritalahti 2009, 41.)

Havainnointi voi olla monenlaista, järjestelmällistä ja suunniteltua tai esimerkiksi haamuasiointia, jossa testataan palvelun laatua asiakkaan roolissa henkilökunnan tietä-

mättä havainnoinneista. Tämän työn tilanteessa on kyse ollut havainnoinnista muistiinpanojen avulla sekä omasta kokemuksesta ja omista havainnoinneista järjestelmän toimivuudesta ja käytettävyydestä. (Ojasalo ym. 2009, 42.)

Työ on kvalitatiivinen, eli laadullinen kehittämistyö tutkimuksellisilla piirteillä. Koska työn ydintavoite on saada kartoitettua konsernin tämän hetkinen tilanne matkalaskujärjestelmän ominaisuuksissa sekä muun muassa kartoittaa pienessä mittakaavassa käyttäjien kokemuksia, on tutkimus kvalitatiivista. (Hirsjärvi ym. 2009, 135–139.)

1.5 Aiheen rajaus

Selvittämällä selkeät kriteerit tulevalle järjestelmälle voidaan karsia suoralta kädeltä pois ne palveluntarjoajat, jotka eivät sovi kriteereihin. Palveluntarjoajat annettiin minulle etukäteen, niiden valintaan tai vertailuun en näin ollen voinut vaikuttaa. Nordic Morningin kuudella suomalaisyrityksellä käytössä oleva järjestelmä Q. Tämän ohjelman ominaisuuksiin haetaan selvennystä, eli selvitetään, saisiko Q:sta vielä sopivamman juuri tämän konsernin käyttöön esimerkiksi päivittämällä ja räätälöimällä ohjelmaa.

Konsernin käytössä on kuudella yhtiöllä tällä hetkellä Q, lisäksi tutustutaan kolmeen muuhun palveluntarjoajaan, X, Z ja Y. Ruotsin yhtiöllä on käytössään ruotsalainen palkanlaskentajärjestelmä ja Ruotsissa matkalaskut kierrätetään palkkahallinnon kautta verollisten korvausten takia. Tästä johtuen Nordic Morning Ab:n henkilöstöpäällikkö ehdotti, että Ruotsiin otettaisiin myös tämä kyseinen matkalaskujärjestelmä käyttöön hankkimalla yksinkertainen lisäosa, mutta nopea selvitystyö osoitti, ettei ohjelma sovi Suomen yhtiöiden käyttöön, joten tämä ruotsalainen palveluntarjoaja jätettiin pois vertailusta. Suomessa konsernilla on käytössä X:n sekä Z:n tarjoamia sähköisiä ohjelmia tai ERP-toiminnanohjausjärjestelmä, joten saman toimittajan palvelu saattaisi olla käytännöllinen. Suomeen ja Ruotsiin tulisi saada yhtenäiset matkalaskujärjestelmät, jotta konsernin sisäinen kommunikointi, raportointi ja yhteistyö saataisiin suoraviivaisemmaksi. (Laakso 2013.)

2 Matkalasku ja sähköinen matkalasku

2.1 Matkalasku

Lainsäädännön ennakkoperintäasetuksen mukaisesti työntekijälle voidaan maksaa Suomessa tai ulkomailla tehdystä liikematkasta aiheutuvia matkakorvauksia Verohallinnon vuosittaisen päätöksen mukaan. Työntekijän eli matkustajan on tehtävä matkastaan matkalasku, jolla raportoidaan kulut työnantajalle. Matkalaskussa tulee olla seuraavat tiedot:

- matkan tarkoitus
- matkan kohde (matkareitti, matkustustapa)
- matkan alkamis- ja päättymisajankohta
- ulkomaanmatkoista tieto maasta/alueesta, jossa matkavuorokausi päättyy
- kilometrikorvauksia maksettaessa (työntekijän omalla autolla kulkiessa) tulee matkalaskusta selvittää myös kilometrimäärät ja yksikköhinnat
- tositteet tai muu vastaava selvitys, johon korvaus perustuu (Ennakkoperintäasetus 1996, 3 luku 17 §.)

Matkalasku- ja kulunhallintajärjestelmän tarve syntyy, jos organisaation työntekijät tekevät pieniä hankintoja itse tai matkustavat työn johdosta koti- tai ulkomailla. Tarve määräytyy monen asian summasta, muun muassa työntekijöiden määrästä ja matkustustarpeesta. Luottokortilla (yrityksen tai työntekijän omalla) tai käteisellä maksettujen pienhankintojen ja itse matkakulujen – hotellikulut ja matkaliput – lisäksi matkalaskuilla maksetaan työntekijälle kilometrikorvauksia (oman auton, käyttöetuauton, tai muun kulkuneuvon mukaiset korvaukset verottaja määrittää vuosittain) sekä päivärahoja. (Lahti & Salminen 2008, 93–94.)

Tapahtumien määrään nähden matka- ja kululaskuprosessi saattaa jäädä hyvinkin vähälle huomiolle, kertovat Lahti ja Salminen (2008, 95). Heidän mukaansa monissa yrityksissä maksetaan edelleen matkakuluja ja -korvauksia palkanmaksun yhteydessä, mikä on tehotonta (Lahti & Salminen 2008, 93–94). Tämä on huomattu myös Nordic Morningissa, sillä Ruotsin yhtiöt maksavat tällä hetkellä matkalaskut ja -korvaukset Excel-lomakkeen mukaisesti palkkahallintonsa kautta. Yhtenäinen, sähköinen matkalaskujärjestelmä konsernin sisällä eliminoisi tämän resursseja vievän toiminnon ja tehostaisi prosessia. (Laakso 2014.) Matkalaskujen hallinta sähköisesti on niin ikään

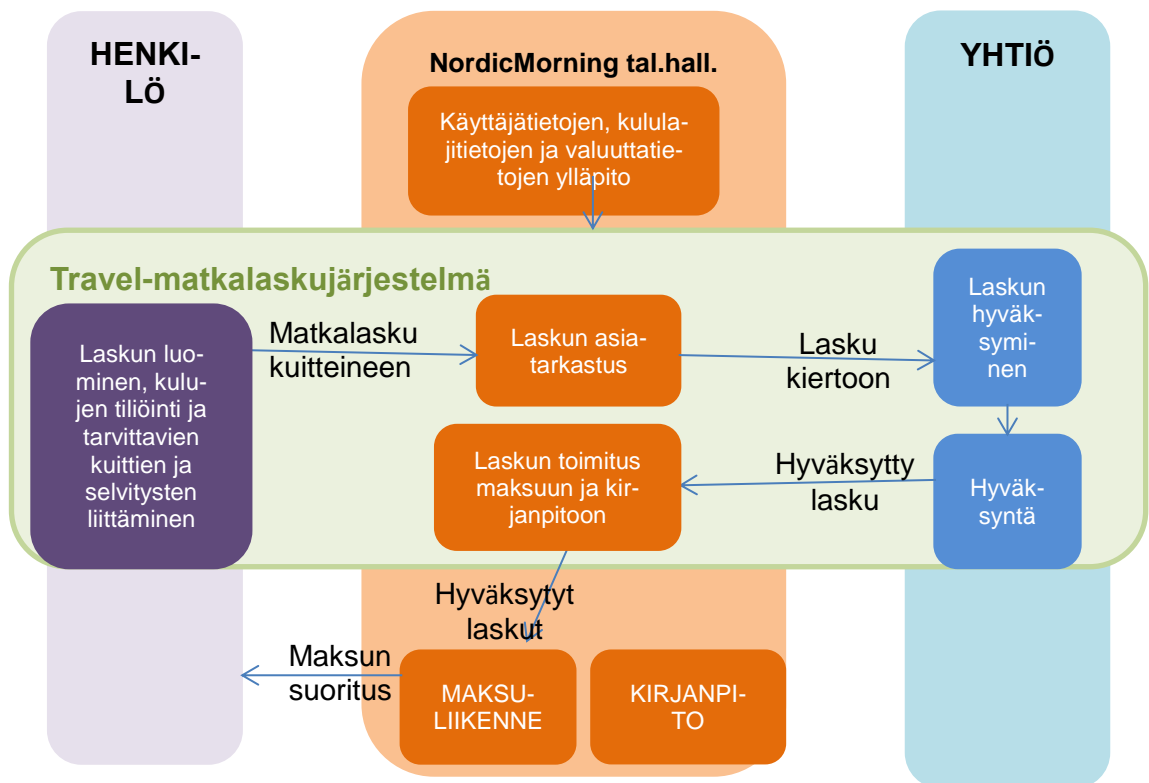
myös Helannon, Kaisaniemen, Koskisen, Kuntolan ja Siivolan (2013, 31, 46.) mukaan tehokasta, sillä hyväksymiskierto nopeutuu, alkuperäisten kuittien käsittely vähenee ja näin ollen myös maksuajat lyhenevät. (Helanto & Kaisaniemi & Koskinen & Kuntola & Siivola 2013, 31, 46.)

Nordic Morningilla ei ole yhtiöillään käytössä matkatiliä, vaan organisaatio käyttää tiettyä matkatoimistoa, joka laskuttaa yhtiöitä. Lasku kulkee sähköisen hyväksymis- ja tiliöintiprosessin läpi ostoreskontraan sieltä ja maksatukseen (Laakso 2014). Tiliöinnin yhteydessä kirjataan lentomatkoihin lennetyt kilometrit ja ne raportoidaan hiilijalanjälkeä seuraavassa ympäristöohjelmassa (Ympäristövastuu 2014). Myös taksi- ja muista matkustuskuluista kerätään kilometrit, lukumäärät ja reitit hiilijalanjälkiraporttiin. Organisaatio kaipaa yrityksiltä yhtenäistä toimintaa myös matkalaskujen kohdalla, ja myös Lahti ja Salminen toteavat (2008, 95), että matkakulujen pienentäminen, hallinnointi ja raportointi helpottuvat, kun käytössä on toimiva matkalaskuprosessi (Lahti & Salminen 2008, 95.)

2.1.1 Matkalaskuprosessi

Lahti ja Salminen (2008, 96) toteavat sähköisellä matka- ja kulunhallintaprosessilla olevan suuri vaikutus koko prosessin tehokkuuteen ja raportointiin, mutta tähän vaikuttavat myös järjestelmän määrytykset ja räätälöinnit. Prosessista halutaan luonnollisesti-kin mahdollisimman tehokas ja automatisoitu, ja näihin vaikuttavat ohjaustiedot järjestelmässä. Näitä perustietoja ovat muun muassa:

- henkilötiedot
- organisaatio ja hyväksymisoikeudet
- kirjanpidon tilit sekä
- matkustussäännöt (Lahti & Salminen 2008, 96.)

Kuvio 4. Nordic Morning Oyj:n sähköisen matkalaskupalvelun prosessikuvaus (Ruuskanen 2013).

Nordic Morningin sähköinen matkalaskuprosessi on kuvattu kuviossa 4 konsernin palveluiden prosessikuvauksessa, joka luotiin syksyllä 2013. Kuviosta selviää, mitkä vaiheet ovat matkalaskun tekijän vastuulla ja mitkä vaiheet taas tytä- ja emoyhtiön.

Paperinen hyväksymisprosessi matkalaskulle muuttuu yllä kuvatusta kuviosta siinä kohdassa, kun käyttäjä on tehnyt matkalaskun. Tämän jälkeen hän tulostaa matkalaskun, liittää siihen mahdolliset kuitit (kululasku), allekirjoittaa ja toimittaa sitten esimiehelleen allekirjoitettavaksi ja hyväksyttäväksi. Esimieheltä matkalasku toimitetaan Nordic Morningin talousosastolle vielä asiatarastukseen (arvonlisäverokannat, vähennyskelpoisuus ja tiliöintien oikeellisuus) sekä maksatukseen ja lopulta kirjanpitoon.

Matkalaskuprosessi Ruotsin Klikki Ab:n matkalaskujen kohdalla muuttuu melko radikaalisti. Kirjanpitäjä toimii Suomessa, joten matkalaskujärjestelmän uupuessa lähetetään hyväksytyt matkalaskut kuukausittain kirjanpitäjälle postitse Ruotsista. Laskuista tarkistetaan hyväksymismerkintä (allekirjoitus tai tulostettu sähköposti, jossa esimies

toteaa hyväksynnän), kuittien summat, päivärahojen ja kilometrikorvauksien kohdalla tarkistetaan liitelomake, sekä lähtö- ja saapumisajat. (Pyykkönen 2014.)

Ruotsin palkkahallinto maksaa matkakorvaukset palkan yhteydessä kerran kuussa, joten matkalaskut skannataan palkkalaskentaan joka kuun 10 päivä. Palkka ja matkakorvaukset maksetaan kuun lopussa. Matkalaskut kirjataan palkkayhteenvedolta, palkanlaskija kirjaa kulut kuittien mukaan ja päivärahat ja kilometrikorvaukset omille tileilleen. Tässä vaiheessa palkanlaskija voi ilmoittaa, jos jokin kuitti ei kelpaa tai jos päivärahoihin tulee muutoksia. Kirjanpitäjä poimii matkalaskuilta tiedot konsernin Greenoffice-hiilijalanjälkiraporttia varten (hinnat ja kilometrit ajetuista taksimatkoista, bussi-, juna-, ja lentomatkoista hinnat ja reitit). Alkuperäiset matkalaskut kirjanpitäjä lähettää takaisin Ruotsiin arkistoitavaksi, Suomeen jää skannatut kopiot sekä kirjaamisen perustana käytetty Excel-taulukko. (Pyykkönen 2014.)

2.1.2 Matkaennakot ja -suunnitelmat

Nordic Morningilla on periaatteessa yhä käytössä matkaennakot, mutta niitä maksetaan vain yli viikon kestäviin ulkomaanmatkoihin. Luonnollisestikaan päivärahoja tai kilometrikorvauksia ei voida maksaa matkaennakoina, mutta työntekoon liittyvät kulut kyllä. Matkaennakoita haetaan tekemällä matkasuunnitelma matkalaskujärjestelmään ja lähettämällä se asiastarkastukseen Nordic Morningin talousosastolle, josta suunnitelma jatkaa matkustajan esimiehelle hyväksyntään. Hyväksynnän jälkeen matkasuunnitelma tulee toimittaa emoyhtiölle maksatukseen. (Ruuskanen 2013.)

Matkasuunnitelman hyödyntäminen ja käyttö ei Lahden ja Salmisen (2008, 94.) mukaan ole kovin yleistä, mutta Nordic Morningilla matkasuunnitelma on käytössä. Matkasuunnitelmia ohjataan käytettäväksi lähinnä kuitenkin yksittäisten, muualle kuin tytäryhtiöihin kohdistuvien ulkomaanmatkojen ollessa kyseessä. Pohjoismaisen Green Edita -ympäristöohjelman johtaja ja business controller Mika Ruuskasen mukaan (Matkalaskupalvelu, 2013) matkasuunnitelmaa ei tarvitse kuitenkaan aina tehdä, jos henkilön työnkuvaan kuuluu toistuvat ulkomaanmatkat esimerkiksi myyntityössä. Ruuskanen mainitsee myös, etteivät matkustajat kuitenkaan käytä matkasuunnitelmaa aina ohjeistuksen mukaisesti. Uuden järjestelmän käyttöönotossa tai vanhan järjestelmän integroinnin yhteydessä tullaan samalla myös matkustusohjeet päivittämään ajan tasalle ja työntekijöitä tullaan tiedottamaan oikeista ohjeista. (Matkalaskupalvelu 2013.)

2.2 Liittymät matkalaskujärjestelmään

2.2.1 Luottokortit, Business Eurocard

Nordic Morning -konsernin Suomen yhtiöillä on muutamilla työntekijöillä yritysluottokortteja, Business Eurocardeja. Nämä kortit ovat kortinhaltijan maksuvastuulla, eli käyttäjä maksaa luottokorttilaskun ensin itse ja veloittaa kulut jälkikäteen työnantajaltaan matkalaskulla. Luottokorttiosot aiheuttavat kuluennakon, joka siirtyy Nets:ltä (entinen Luottokunta) automaattisiirrolla yön yli (muutaman päivän sisällä ostotapahtumasta) Q:un matkustajakohtaisesti ennakoihin. Matkustaja voi matkalaskua tehdessään lisätä haluamansa ennakon matkalaskulleen ja valita sille kululajin. Tapaamisessa Business Eurocardin edustajien kanssa tuli ilmi, että Eurocard-luottokorttiliittymät tai -linkit voidaan helpostikin liittää eri matkalaskujärjestelmiin. Luottokortit eivät siis aiheuta suurta pääänvaivaa matkalaskujärjestelmän mahdollisesti vaihtuessa. (Ikonen & Etelämaa 2014.)

2.2.2 Maksuliikenteen liittymä

Maksuliikenteessä konsernilla on niin Suomessa kuin Ruotsissakin käytössä Danske Bankin yritysmaksuverkkopankki, Business Online. Suomessa on myös maksuliikennejärjestelmä, jota ennen käytettiin myös maksujen maksamiseen, mutta sen käytöstä on luovuttu epäkäytännöllisyyden vuoksi. Kaikki maksut ja pikasiirrot onnistuvat suoraan pankeista käsin, kuten myös viitemaksujen ja tiliotteiden haku, joten välikäsi on tässä tapauksessa turha. Voi kuitenkin olla, että maksuliikennejärjestelmä hankitaan taas, jolloin uuden järjestelmän tulee luonnollisesti olla integroitavissa myös tähän maksuliikennejärjestelmään.

Yritysmaksuverkkopankki Business Onlinen ja matkalaskujärjestelmän välille luodaan linkki, jolloin maksatus on yksinkertaista suorittaa yhtiöittäin. Matkalaskujärjestelmässä tehdään maksatussiirto tarkistus- ja siirtolistoineen, joista maksaja voi tarkastaa maksuun lähtevät matkalaskut. Tämä aineisto noudetaan Business Onlinessa ja maksukansio lähetetään ja suljetaan, jolloin se on valmis seuraavan hyväksyjän käsittelyyn. (Mattila 2013.)

2.2.3 Kirjanpitojärjestelmä Wintime

Wintime kirjanpitojärjestelmään siirrettävä tieto tulee ensin manuaalisesti tilisiirrolta, kun matkalaskumaksatus on tehty ja se kirjataan seuraavana päivänä kirjanpitoon. Samalla maksuliikenteenhoitaja tekee tiedonsiirron matkalaskujärjestelmä Q:n ja kirjanpitojärjestelmä Wintimen välillä. Tiedonsiirron jälkeen matkalaskujen välitystili tarkastetaan, että se täsmää eikä eroja ole syntynyt maksatuksen ja kirjanpidon välille. (Mattila 2013.)

Tiedonsiirrot tehdään yhtiöittäin matkalaskujärjestelmä Q:sta Wintimeen. Tässä vaiheessa huomataan, mikäli jokin projekti tai kustannuspaikka ei ole enää voimassa, mutta matkustaja on laittanut sen virheellisesti matkalaskulle. Virhe täytyy korjata esimerkiksi tositelokin kautta ja tehdä tiedonsiirto uudestaan, jonka jälkeen tietojen tulisi siirtyä normaalisti ja täsmätä matkalaskujen välitilin kanssa. (Mattila 2013.)

3 Matkalaskujärjestelmäkriteerien ja -vaatimusten selvitys

3.1 Käyttäjäkysely ja sen tulokset

Käyttäjäkysely (kysymykset esitetty liitteessä 1) kohdistettiin muutamille valikoiduille ihmisille, jotka käyttävät alkuperäistä matkalaskujärjestelmä Q:ta joko matkustajan, hyväksyjän tai sihteerin/assistentin roolissa. Matkustajat saavat kertoa oman mielipiteensä matkalaskun tekemisestä, hyväksyjä kertoo oman näkemyksensä matkalaskujen hyväksymisestä ja mm. johdon matkalaskuja tekevä sihteerin roolia käyttävä henkilö sai kertoa oman kantansa.

Jokainen taho toivoi sähköistä hyväksyntäkiertoa kaikkiin yhtiöihin. Tämä on luonnollisesti tulossa järjestelmäuudistuksen myötä. Sähköinen kierto poistaa matkalaskujen postittamisen hyväksyntään ja sieltä maksatukseen säästäten resursseja. Toivottiin myös toimivuutta web-ohjelmaan, sillä se on ajoittain hidas tai ei toimi ollenkaan. Tähän vaikuttaa toki yrityksen omat tietoliikenneyhteydet sekä –kalusto, mitkä kuitenkin pyritään pitämään hyvin ajan tasalla ja edesauttamaan työntekoa eikä päinvastoin. Web-ohjelman hitaus luonnollisesti hidastaa matkalaskun tekoa eikä vastaa yrityksen vaatimuksia nopeuttaa ja yksinkertaistaa matkalaskunkiertoa. Yksittäiset laskut koettiin

kohtuullisen sujuviksi luoda, mutta sihteerin toiminnolla useamman laskun tekemisessä jokin pienikin virhe tai hankaluus moninkertaistuu.

Tiliöintien jakaminen useammalle projektille koetaan hankalaksi. Välillä myös oletustiliöinti on hankalaa, koska alasveto-luettelossa näkyy vain kululajin nimi, ei itse tilin numeroa. Myös tiliöinnin päivitys/muuttaminen koettiin vaivalloiseksi, ohjelmassa pitää muuttaa monta eri kohtaa ja muistaa klikata vielä ”päivitä”, jotta muutos tallentuu. Ohjelma koetaan kankeaksi ja liian monivaiheiseksi. Konsernin yrityksistä vain kahdella suomalaisella on sähköinen versio, ja näistä tulikin vähiten negatiivista palautetta.

Hyviä puolia Q-matkalaskuohjelmassa koettiin käyttäjien puolelta olevan oman matkalaskun tilan näkeminen sekä vanhan matkalaskun kopioiminen uuden pohjaksi. Myös se koetaan hyväksi, että matkalaskua ei tarvitse tehdä loppuun asti kerralla, vaan sitä voi käydä täyttämässä omaan tahtiin.

3.2 Matkalaskujärjestelmän kriteerit tietohallinnolta

Nordic Morning Oyj:n tietohallinto-osastolta mukana matkalaskujärjestelmäprojektissa ovat tietohallinnon johtaja sekä yksi hänen alaisensa. He ovat yhdessä tai erikseen osallistuneet toimittajien tapaamisiin ja ovat tietoisia nykyisen palveluntarjoajan tuotteesta. IT-osaston työntekijöiltä saadaan kerättyä tarpeelliset tiedot tietoturvaan ja käytön sujuvuuteen liittyen. IT-osaston edustajien on syytä olla mukana koko matkalaskujärjestelmän muutosprojektin ajan, jotta IT-tukemme osaa tarvittaessa avustaa teknisissä asioissa. Alla esitetään tietohallinnolta saadut kriteerit ja tarkennuskysymykset esitettäväksi toimittajille.

- 1) Toimiiko ohjelma kaikilla selaimilla ja myös iPadeilla/tableteilla/mobiililaitteilla, Mac-tietokoneilla jne. ilman lisäosia tai apuohjelmia kolmansilta osapuolilta?
- 2) Voiko palvelua ostaa toimittajan pilvestä, miten silloin toteutetaan asiakaskohdattaiset räätälöinnit?
- 3) Miten mahdollisessa pilvipalvelumallissa tietoturva on hoidettu?
- 4) Mitä tietokantoja järjestelmä tukee?
- 5) Missä käyttöjärjestelmäversioissa sovellus on saatavana?
- 6) Mitkä eri lisenssityypit tarvitaan (pääkäyttäjä, selaaja, laskun tekijä jne.)? Ovatko lisenssit kellovia, eli onko lisenssejä käytössä kaikille käyttäjille tietty määrä, eikä jokaiselle nimetylle käyttäjälle tarvita omaa lisenssiä?

- 7) Miten järjestelmäliittymät (integraatiot) aiotaan toteuttaa? Onko tämä konsultti-työtä vai meidän omaa työtämme ja millä työkaluilla?
- 8) Miltä näyttää roadmap eteenpäin, milloin esimerkiksi html5-versio on suunniteltu julkaistavan? (Salminen 2014.)

Kun nämä tietohallinnolta saadut tarkentavat kysymykset on esitetty valikoiduille toimittajille ja vertailtu vastaukset, on palveluntarjoajista jälleen helpompi valikoida se paras valinta ja lopuksi esitellä ehdotus hallitukselle.

3.3 Matkalaskujärjestelmäkriteerit taloushallinnosta

Kriteerit taloushallinnon puolelta ovat tärkeitä, sillä kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista on annettu esimerkiksi kirjanpitolain yleisohje, jossa on mainintoja liittyen arkistointiin. Aineisto tulee säilyttää kahdessa pysyvässä paikassa, esimerkiksi paperilla ja CD-levyllä tai sähköisenä, mutta ei vain sähköisessä muodossa. (Yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistosta 2011.) Eri yhtiöillä on myös hieman erilaisia tarpeita, mutta niitä kartoittaessa huomattiin, että yksinkertainen, moderni ja helppokäyttöinen järjestelmä palvelee koko konsernia parhaiten. Seuraavat kriteerit ja kysymykset on laadittu talouspäällikön, maksuliikenteenhoitajan/matkalaskujärjestelmän pääkäyttäjän ja pääkirjanpitäjän kanssa yhdessä kyselyn ja omien havainnointien perusteella. Kaikki edellä mainitut ovat osallistuneet tapaamisiin toimittajien kanssa ja kaikilla on näkemystä konsernin tarpeista.

- 1) Saako kohdekenttiin pakottavuuden (esim. kustannuspaikka, projekti)? Ovatko nämä yrityskohtaisesti muokattavissa?
- 2) Mitä rooleja järjestelmässä on, esim. sihteeri, matkustaja, hyväksyjä, pääkäyttäjä? Kuka näitä muokkaa ja mitkä ovat ohjelmassa valmiina?
- 3) Laskeeko ohjelma päivärahat valmiiksi, kun käyttäjä syöttää vain lähtö- ja tulo-kellonajat?
- 4) Erotteleeko järjestelmä verottomat ja verolliset päivärahat/kulut/korvaukset (Ruotsin käytäntö)?
- 5) Saako eri yrityksiin luotua eri sääntöjä, esim. kilometrikorvauksen määrä vaihtelee yrityksissä (Ruotsin yritysten käytäntö)?
- 6) Mihin maihin ohjelmassa on tuettuna matkustussäännöt?
- 7) Mitkä ovat käyttökielet? Saako käyttäjä itse valita kielen ja missä vaiheessa valinta tehdään?

- 8) Onnistuuko hyväksyntä rajojen yli (Ruotsi \leftrightarrow Suomi)?
- 9) Voiko matkustaja tehdä kiertomatkalaskun/monimatkalaskun: matkustaa ensin maahan A, saa päivärahoja, sieltä matkustaa maahan B saaden sieltäkin päivärahoja? Laskeeko ohjelma korvaukset oikein? Mikä on tämän palvelun hinnoittelutapa?
- 10) Miten arkistointi toimii? Kuka suorittaa arkistoinnin, ohjelma/palveluntarjoaja vai pääkäyttäjä? Vaikuttaako arkistointipalvelu hinnoitteluun?
- 11) Entä raportointi: löytyvätkö seuraavat mallit valmiina vai pitääkö ne räätälöidä ohjelmaan:
 - a. Vakuutusraportti vakuutusyhtiölle
 - b. Henkilötunnuksettomat-raportti (jotta vuosi-ilmoitus ajetaan vuodenvaihteessa oikein)
 - c. Kohderaportit

Taloushallinnon osaston selvityksen, kyselyn ja palveluntarjoajien tapaamisten myötä tärkeimmiksi kriteereiksi matkalaskujärjestelmälle nousivat:

- kansainvälisyys (matkustussäännöt vähintään pohjoismaille)
- käyttäjäystävällisyys (helppokäyttöinen niin käyttäjälle kuin pääkäyttäjällekin, ohjelma laskee päivärahat matkustajalle valmiiksi, helppo navigoida ohjelmassa)
- käyttäjä saa valita suomen, ruotsin tai englannin kielen
- sähköinen järjestelmä (vähemmän paperia, nopeampi, rajat ylittävä hyväksyntäketju, nykyaikaiset toiminnot)
- maksatus onnistuu integroimalla järjestelmä konsernin maksuliikenteeseen
- järjestelmästä saa tarvittavat raportointiaineistot tai ne voidaan räätälöidä (Nordic Morningin Green Office-hiilijalanjälkiseurantaraportti sekä kohderaportit)
- liittymien yhteensopivuus kirjanpidon ja maksuliikenteen sekä Ruotsin palkanmaksujärjestelmän kanssa
- asiakastuki on nopeaa ja tehokasta, ei viikkojen viivettä
- lisäksi hinta ja hinnoitteluperusteet sekä käyttöönoton konsultointikulut (joita ei tässä työssä käsitellä)

4 Matkalaskujärjestelmän toimittajat

4.1 Tämänhetkinen järjestelmä Q

Nordic Morningilla on ollut matkalaskujärjestelmänä alkuperäinen Q käytössä jo vuosia ja Q onkin ensimmäinen matkalaskujärjestelmä konsernin käytössä. Alkuperäisyyden olen huomannut tehdessäni niin sanottua vuosittaista siivousta Q:n tietokannassa yhdessä varapääkäyttäjän kanssa ennen vuodenvaihdetta. Tietokannassa on paljon vanhaa ja turhaa tietoa, kuten vanhoja kassapisteitä (yhtiöitä) ja kustannuspaikkoja, käyttäjiä ja henkilöitä. Kaikkia näitä ei voi poistaa, jos järjestelmässä on yksikin tehty matkalasku kustannuspaikalle/henkilölle jne. Ongelmaksi tämä muodostuu lähinnä silloin, kun johonkin ajettuun raporttiin tulee vanhoja tietoja turhaan.

Pääkäyttäjän näkökulmasta Q:n client-liittymä on monimutkainen, sillä pienetkin muutokset on usein tehtävä ohjekirjan kanssa. Ilman ohjekirjaa voi koettaa löytää tarvitsemansa, mutta se on usein todella hankalaa ja aikaa vievää. Pieni muutos clientissa voi olla merkittävä käyttäjän näkymään tai toimintaan vaikuttava tekijä. On toki mukavaa, että Q on räätälöitävissä asiakkaan tarpeiden mukaan, mutta konsernin tarpeet eivät ole kovin monimutkaiset tämän järjestelmän suhteen.

4.2 Q:n räätälöintitarpeet ja -mahdollisuudet

Tammikuun 2014 lopussa tapasin talouspäällikön sekä matkalaskujärjestelmän varapääkäyttäjän kanssa palveluntarjoaja Q:n edustajia. Saimme esittää heille kysymyksiä ja käytyä läpi selvennystä vaativia kohtia. Käyttäjäkyselystä sekä pääkäyttäjien käyttökokemuksista saimme kerättyä valmiita kysymyksiä Q:n edustajille. Saimme myös esitelyn Q:n tarjoamista palveluista ja toiminnasta.

Nordic Morningilla on kaksi yhtiötä palveluntarjoaja Q:n sähköisessä käyttöympäristössä. Täten tiedettiin jo valmiiksi, että myös muut neljä Suomen yritystä on mahdollista saada sähköiseen ympäristöön. Yhtenä kysymyksenämme oli, kuinka näiden sähköistettävien yritysten henkilö- ja käyttäjätiedot saadaan sähköiseen järjestelmään. Pelkona oli, että pääkäyttäjän tulisi syöttää tiedot käsin, mutta luulo osoittautui vääräksi. Henkilö- ja muut tiedot voidaan sisään lukea esimerkiksi palkkahallinnosta. Lisäksi saimme vinkin, että tähän alkuperäiseen järjestelmään voidaan luoda ihan uusi käyttökanta,

jotta kaikki turha ja vanha tieto ei ole häiritsemässä raportteja tai muuta käyttöä. Tämä oli positiivinen tieto.

Sähköiseen järjestelmään sidoksissa oleva asia on pilvipalvelu (SaaS). Matkalaskujärjestelmä Q on mahdollista saada pilvipalveluna, mutta ohjelma ei kuitenkaan ole selainriippumaton. Q ei tue kaikkia selaimia, ja esimerkiksi Ruotsin yhtiöissä on monissa käytössä Applen Mac-koneita, joiden selainta Q ei tue, Q saattaa kuitenkin toimia, mutta palveluntarjoaja ei tarjoa tukea näiden koneiden selaimiin. Mobiilipalvelu periaatteessa toimii, mutta ei ole tuettuna. (Muuriaisniemi & Takala 2014.)

Taulukko 3. Palveluntarjoaja Q:n vastauksia selvitystarpeisiin.

Selvitettävät asiat	Ohjelman Q ominaisuudet
Sähköinen versio kaikkiin yrityksiin, miten henkilö- ym. tiedot viedään?	Onnistuu, tietoja ei tarvitse viedä erikseen mihinkään, vain hyväksyjät täytyy muuttaa
Pilvipalvelun ja mobiililaitteen käyttömahdollisuus?	Ei tue kaikkia selaimia, Applen Mac-koneita ei ole tuettu, mutta pitäisi toimia. Mobiili toimii periaatteessa.
Matkasuunnitelma = matkalaskupohja	Matkasuunnitelma on matkalaskupohjalla, joten sitä voi muokata tarvittaessa vielä matkalaskuvaiheessakin
Voiko tehdä monimatkalaskun?	Voi, täytyy muuttaa matkatyyppin takaa tietoja (pääkäyttäjä). Q on jäänyt päivittämättä vuosien myötä, 1 konsultointipäivä tarpeen.
Pohjoismaiden ympäristöt, samassa vai erikseen?	Ympäristöt eli kannat ovat eri, mutta kesällä 2014 ne saadaan samaan kantaan
Automatisoidut toiminnot, kuten päivärahojen laskenta sekä vuodenvaihteen toiminnot, valuuttakurssien päivitys kerran yössä	Q laskee matkalaskulle päivärahat kellonaikojen mukaan. Päivärahamäärät ja kilometrikorvaukset viedään käsin/sisään luetaan vuodenvaihteessa, ei tarvita käyttökatoa jos ei tule organisaatiomuutoksia, pääkäyttäjä ajaa vuosi-ilmoituksen.
Arkistointi	Arkistointiliittymä/-lisenssi, xml-muodossa
Luottokorttistojen automaattisiirto	Kyllä
Onnistuuko hyväksyntä maarajojen yli?	Suomi-Ruotsi, linkki oikeaan ympäristöön
Käyttöönnotossa asiakastuen saatavuus	Käyttöönnotossa asiakastuki, käyttöönotto vie noin 6 viikkoa
Miten veloitetaan: tehtyjen matkalaskujen/kuukausi mukaan sekä käyttäjämäärän mukaan?	Kyllä, tarjolla joko transaktiopohjainen laskutus tai tietty kuukausimaksu
Ad-kirjautuminen (kaikki käyttäjät kirjautuvat yhteen paikkaan)	Ei onnistu Q:ssa.

4.3 Palveluntarjoaja "X"

Tapasin talouspäällikön, matkalaskujärjestelmän varapääkäyttäjän ja tietohallinnon edustajamme kanssa palveluntarjoaja X:n edustajan maaliskuussa 2014. Tapaamises-

sa emme saaneet ohjelmasta demoesitystä, joten kokonaisvaikutelma ohjelmasta jäi hieman vajaaksi. Edustaja näytti joitain toimintoja ja näkymiä kyllä, mutta kokonaiskuva ohjelmasta ja ohjelman käytöstä jäi uupumaan. Ohjelma X ei vakuuttanut selvitykseen osallistunutta talousosaston henkilöstöä eikä niin ikään IT-osaston edustajaamme, sillä ohjelma vaikutti kaikkien mielestä kömpelöltä ja vanhanaikaiselta. Toimittaja X:n matkalaskujärjestelmässä oli paljon ominaisuuksia liittyen projekteihin ja edelleen laskutukseen, mutta nämä ominaisuudet eivät ole konsernin yhtiöille niinkään arvoa lisääviä, vaan päinvastoin luovat monimutkaisen kuvan ohjelman käytöstä. Ohjelmassa ei myöskään ollut maksatustoimintoa, joka on kuitenkin merkittävästi käyttöä helpottava tekijä. Tarkoituksena oli myös järjestää demonäytös Ruotsin yhtiöiden matkalaskuprojektiin osallistuville (henkilöstöpäällikkö ja muutama työntekijä), mutta palveluntarjoaja X ei saanut tätä organisoitua. X ei koskaan lähettänyt tarjoustaan matkalaskujärjestelmästäan meille, useista yhteydenotoista ja pyynnöistä huolimatta. Näin ollen päädyimme selvitystiimin kanssa hylkäämään myös X:n vaihtoehtoista.

4.4 Palveluntarjoaja ”Z”

Tapasin selvitystiimin, eli talouspäällikön, matkalaskujärjestelmän varapääkäyttäjän ja tietohallinnon edustajamme kanssa Z:n kaksi edustajaa helmikuussa 2014. Konsernilla on käytössään jo muutamia Z:n tuotteita. Z:n matkalaskujärjestelmä esiteltiin meille suppean demoesittelyn muodossa. Ensivaikutelmaltaan Z oli monimutkainen ja vanhanaikainen. Jäin kaipaamaan helppokäyttöisyyttä käyttäjän (ja myös pääkäyttäjän) näkökulmaan. Konsernin tarpeisiin ohjelmassa on liian paljon syötettäviä tietoja ja räätälöintiä vaativia toimia, konsernille riittää yksinkertainen ja helpon näköinen ohjelma. Z-ohjelmassa jo käyttäjän näkymä on turhan monimutkainen.

Ohjelmassa oli toki hyviä ominaisuuksia perustarpeiden lisäksi, mutta käyttäjien näkökulma on liian monivaiheinen, joten Z päätettiin yhteistuumin IT-osaston edustajan sekä talouspäällikön kanssa jättää pois laskuista. Palveluntarjoajalta emme myöskään saaneet tarjousta, vaikka siitä suullisesti sovimme helmikuuisessa tapaamisessa.

4.5 Palveluntarjoaja ”Y”

Tammikuussa 2014 tapasimme talouspäällikkömme, IT-osaston edustajiemme sekä matkalaskujärjestelmän varapääkäyttäjämme kanssa kilpailevan palveluntarjoajan Y:n

edustajia. Tapaamisessa käytiin läpi Y-ohjelman ominaisuuksia ja mahdollisuuksia ja saimme luonnollisesti kysellä kysymyksiä vapaasti.

Tapaamisessa saatiin vastauksia moniin kysymyksiin ja mietteisiin. Ensivaikutelma ohjelmasta ja toimittajasta oli erittäin positiivinen ja edustaja selvästi tunsu oman tuotteen. Edustaja oli myös hyvin asiantunteva tarvittavista liittymistä. Tapasimme myöhemmin vielä toimittaja Y:n edustajan yhdessä ruotsalaisten henkilöstöpäällikön kanssa videokonferenssissa, jotta ruotsalaiset saivat myös mahdollisuuden esittää kysymyksiä palveluntoimittajalle. Taulukkoon 2 olen koonnut ominaisuuksia ja kommentteja näiden tapaamisten ja keskustelujen pohjalta.

Taulukko 4. Palveluntarjoaja Y:n tärkeimmät ominaisuudet.

Ohjelman Y ominaisuudet	Kommentteja
+ Kansainvälisyys	9 maan tuettu matkustusohjesääntö, päivitty automaattisesti Y:n puolesta
+ Kielivalinnat suomi, ruotsi, englanti, saksa, norja, tanska	Kirjautuessa voi valita haluamansa kielen
+ Pilvipalvelu, mobiili/GPS-palvelu, selainriippumaton ohjelma	Matkustaja voi nauhoittaa ajamansa kilometrit suoraan älypuhelimella Ohjelmaa voi käyttää mobiililaitteilla nettiyhteydellä missä vain
+ Kuitista voi ottaa kuvan älypuhelimella ja lisätä kuitin suoraan oikealle matkalaskulle	Esim. Dropbox-sovelluksen kautta
+ Kertakirjautuminen, single-sign-on	Toimii Suomessa, mutta ei Mac-koneilla, joten Ruotsissa kirjaudutaan koneen tunnuksilla
+ Matkasuunnitelma-> matkalaskunpohja	Matkasuunnitelma on matkalaskupohjalla, joten sitä voi muokata tarvittaessa vielä matkalaskuvaiheessakin
+ Matkalaskut ohjelmassa kalenteripohjalla värikoodein tilan mukaan	Helppo seurata matkalaskun tilaa (keskenäinen, hyväksytty, maksettu jne.)
+ Matkalaskupohja (ulkomaan- tai kotimaan matka), kuluveloituspohja ja myös pelkkä kilometrikorvauspohja erikseen	Näitä voi myös lisätä laskulle, yhdelle matkalaskulle voi lisätä monta eri matkapäivää/kulua
+ Automatisoidut toiminnot, kuten päivärahon laskenta sekä vuodenvaihteen toiminnot, valuuttakurssien päivitys kerran yössä	Y laskee matkalaskulle päivärahat kellonaikojen mukaan, sekä päivittää päivärahämäärät ja kilometrikorvaukset vuodenvaihteessa, ei käyttökatoa, pääkäyttäjä ajaa vuosi-ilmoituksen
+ Kilometrikorvauksia voi muokata yrityskohdaisesti	Ruotsissa eri korvausmääriä, mutta nämä saatetaan myös yhtenäistää maakohtaisiksi
+ Arkistointi palvelukeskukseen	Zip-tiedosto kerran kuussa, jonka voi kopioida ja tallentaa haluamallaan tavalla
+ Mahdolliset alv-muutokset voi asettaa alkaamaan ja päättymään etukäteen	Pääkäyttäjän ei tarvitse olla paikalla muutosta tekemässä
+ Luottokorttistojen automaattisiirto	Y myös kohdistaa ostot päivämäärän mukaan matkalaskulle, kuluja voi muokata, poistaa ja lisätä
+ Hyväksyntä rajojen yli onnistuu	Suomi-Ruotsi, linkki oikeaan ympäristöön
+ Käyttöönnotossa asiakastuki, käyttöönotto vie noin 2 kalenterikuukautta	Y vie tiedot järjestelmään, parametrit ja kouluttaa pääkäyttäjän (tarvittaessa loppukäyttäjienkin)

+ Veloitus tehtyjen matkalaskujen/kuukausi mukaan sekä käyttäjämäärän mukaan	
--	--

Tapaamiset olivat tehokkaita ja molemmissa saatiin esittely toimittaja Y:n järjestelmän ominaisuuksista demoineen. Edustaja painotti asiakastuen toimivuutta, esimerkiksi käyttöönoton yhteydessä muutosta hoitava projektipäällikkö on tavoitettavissa lähestulkoon koko ajan. Toimittaja tarjoaa myös palvelua järjestelmän käyttöönotossa, sillä he voivat viedä organisaation tiedot (tilit, henkilötiedot, projektit jne.) valmiiksi järjestelmään, jolloin itse organisaation henkilöresursseja ei kulu projektiin tässä vaiheessa juurikaan. Pääkäyttäjä myös koulutetaan palveluntarjoajan toimesta. Projektipäällikkö on tavoitettavissa läpi projektin.

Palveluntarjoaja Y:n projektipäällikkö kertoi lisäksi, että Y järjestää lisäkoulutuksen noin 4-6 viikkoa integroinnin aloituksesta, jotta pääkäyttäjä voi esittää mahdollisesti esiin nousseita kysymyksiä. Tämä on projektipäällikön mukaan palveluntarjoajan tapa pitää huolta tuotteensa laadusta ja asiakkaiden tyytyväisyydestä. Palveluntarjoaja Y myös järjestää meille referenssikäynnin palvelukeskuksella asiakkaallaan, jolla on Y-matkalaskujärjestelmä käytössä Suomessa ja mahdollisesti tulossa käyttöön myös heidän yhtiöissään Ruotsissa. Y pyrkii mahdollisimman vähäisiin helpdesk-pyyntöihin, ja ohjelma on projektipäällikön mukaan niin helppokäyttöinen, että yhteydenottoja tulee vain muutama per päivä. (Schwartz 2014.)

Referenssikäynti toimittaja Y:n asiakkaalla toteutettiin toukokuun 2014 alussa. Tapaamiseen lähtivät kaksi pääkirjanpitäjää, matkalaskureskontran ja maksuliikenteenhoitaja eli minä sekä talouspäällikkömme. Palveluntarjoajan referenssiasiakas oli erittäin ystävällisesti valmistellut PowerPoint-esityksen, jossa ensin esiteltiin yrityksen toimintaa ja sitten matkalaskujärjestelmän käyttöönottoprosessia sekä mielipiteitä ko. järjestelmän käytettävyydestä. Tapaaminen oli erittäin onnistunut ja vahvisti tiimin käsitystä tästä toimittajasta.

5 Yhteenveto ja tulokset

5.1 Yhteenveto ja lopputulos

Työn muoto ja lopputulos muokkautuivat työn edetessä. Aluksi lopputuloksen oli tarkoitus olla matkalaskujärjestelmien vertailu, mutta pikkuhiljaa se muuntautui konsernin tarpeisiin paremmin sopivaksi lähtökohtien ja kriteerien selvittämiseksi sekä järjestelmäehdotukseksi.

Lähtökohtien kartoitus ei ollut helppoa ja yksinkertaista, vaan konsernin lähtökohtien ja matkalaskujärjestelmäkriteerien kartoittaminen oli suurin ja eniten aikaa vievä osio tässä työssä. Tapaamisten ja videokonferenssien sopiminen kaikkien osapuolien kesken oli myös aikaa vievää, saati sitten asioiden läpikäyminen ja kriteerien puhtaaksi kirjoittaminen.

Selvitykset valmistuivat ja olimme yhdessä talouspäällikkömme ja matkalaskujärjestelmän varapääkäyttäjän kanssa tavanneet jo kaikki toimittajat. Tässä vaiheessa alkoi muodostua mielipide mahdollisesta tulevasta matkalaskujärjestelmästä, joten oli haastavaa pitäytyä opinnäytetyön aiheessa ja jatkaa kirjoittamista ikään kuin ei tietäisi mahdollista lopputulosta. Lopullisen päätöksen tulevasta toimittajasta tekee kuitenkin hallitus, sillä matkalaskujärjestelmäehdotus esitellään hallitukselle toukokuussa 2014.

Ehdotus syntyi lopulta helposti luotujen kriteereiden ja palveluntarjoajien tapaamisten perusteella. Liitettynä on liite 1, tarkennuskysymykset, jotka vielä esitettiin valituille toimittajille: alkuperäisen ohjelman toimittajalle Q sekä kilpailevalle palveluntarjoajalle Z. Kokosin edellä esitetyistä taulukoista liitteen 2 tarkennuskysymysten vastauksista vielä vertailutaulukon näiden kahden toimittajan ohjelman ominaisuuksista ja konsernin vaatimuksista.

Taulukko 5. Ohjelmien Q ja Z vertailu konsernin vaatimuksiin nähden.

Konsernin vaatimus	Alkuperäinen ohjelma Q	Kilpaileva ohjelma Z
Kansainvälisyys, toimii vähintään Suomessa ja Ruotsissa	Matkustussäännöt kolmeen maahan	Matkustussäännöt kuuteen maahan
Kielivaihtoehtoina vähintään suomi ja englanti, ruotsi plussaa	Kaksi kieltä	Kuusi kieltä, valitaan kirjautuessa
Käytön helppous niin pääkäyttäjälle kuin matkustajalle	Pääkäyttäjän näkökulmasta monimutkainen, matkustajan näkökulmasta käyttö ei ole sujuvaa	Yksinkertainen molemmille

Konsernin vaatimus	Alkuperäinen ohjelma Q	Kilpaileva ohjelma Z
Asiakastuki/helpdesk nopea ja tehokas	Ongelma otetaan käsitte-lyyn saman päivän aikana, mutta tuotekehityksen on- gelmanselvitys kestää pit- kään (jopa viikkoja)	Asiakastuki palvelee hyvin tarvittaessa. Helpdesk pyyntöjä kuitenkin todella vähän.
Ajankohtaisuus → käytön sujuvuus	Päivitykset vaativat käyttö- katkon. Vanhanaikainen, jäykkä ohjelma	Valuuttakurssit ja projektit päivittyvät kerran yössä, luottokorttitapahtumat au- tomaattisiirrolla Aina uusin versio käytös- sä, päivitykset eivät vaadi käyttökatkoa Esim. alv-kannan muuttu- essa päivitykset voi syöt- tää ennakkoon Nykyaikainen ohjelma
Sähköinen matkalaskukierro, jossa hyväksyntä onnistuu rajojen yli	Kyllä	Kyllä
Maksatus sujuu ohjelmasta	Kyllä, yhtiöittäin yksi kerral- laan	Kyllä, kaikki yhtiöt voi maksattaa kerralla
Kohdekenttien pakottavuudet	Kyllä	Kyllä
Ohjelma laskee päivärahat kel- lonaikojen mukaan	Kyllä	Kyllä
Ohjelma erottelee Ruotsin tietokan- nassa verolliset ja verottomat päivä- rahat	Kyllä	Kyllä
Matkustaja voi tehdä monimatkalas- kun/kiertomatkalaskun	Kyllä (pääkäyttäjän täytyy muuttaa asetuksia)	Kyllä
Erilaisten sääntöjen luominen eri yhtiöihin	Kyllä	Kyllä, onnistuu
Arkistointi lakisääteisesti	Arkistointiliittymä (maksulli- nen), xml-muodossa	Esim. tallennus CD:lle
Raportointi <ul style="list-style-type: none"> vakuutusraportti vakuutus- yhtiölle henkilötunnuksettomat- raportti (vuosi-ilmoituksen oikeellisuus) kohderaportit 	Kyllä, kaikki kolme (oma- kohtaisen kokemuksen mukaan esim. henkilötun- nuksettomat-raportti ei vastaa tarpeisiin)	Kyllä, kaikki kolme. Myös sisäänrakennettu tarkis- tussääntö, että henkilötun- nus on oikein
Selainriippumattomuus	Toimii allaolevilla selaimilla, mutta esim. Safari ei ole tuettu selain: Internet Explorer 8-10 Safari 5.0 Mozilla Firefox 27 Google Chrome 33	Tuetut selaimet: Internet Explorer 7-uusin Mozilla Firefox 3.6-uusin Safari 5.0.5-uusin Opera 11.10-uusin Google Chrome 11.0-uusin Mobiilisovellus toimii iOS 5.0 ja uudemmat, And- roid 2.2 ja uudemmat sekä Windows Phone 8.
Tietokantojen tarve ja tuetut tieto- kannat	SQL Server 2008 32-bit, SQL Server 2008 64- bit,SQL Server 2008 R2, SQL Server 2012 32 bit, SQL Server 2012 64 bit, Oracle 11g R2	Palvelu on pilvipalvelu, joten käyttäjä tarvitsee vain verkkoyhteydellä varuste- tun selaimen

Konsernin vaatimus	Alkuperäinen ohjelma Q	Kilpaileva ohjelma Z
Käyttöjärjestelmät, joissa sovellus on saatavana	Windows Server 2008 32-bit; Windows Server 2008 64-bit ; Windows Server 2008 R2 64-bit; Windows Server 2012 64-bit; IIS 7.0; IIS 7.5; IIS 8.0	Pilvipalvelu, joten ei tarveta huolehtia käyttöjärjestelmistä. Toimii niin Windows- kuin Mac-käyttöjärjestelmissäkin
Tietoturva hoidetaan asiallisesti	Kyllä	Kyllä
Pakottavuudet	Saa pakottavuuksia. Pääkäyttäjä tai konsultti voi muokata näitä pakottavuuksia	Saa pakottavuuksia, joko pääkäyttäjä tai käyttäjä, jolle on annettu oikeudet voi muokata näitä toimintoja, voi muokata yrityskohteisesti
Liittymät myös Ruotsin järjestelmiin toimivat	Ei tietoa.	Kyllä

Ehdotukseni valittavaksi matkalaskujärjestelmän toimittajaksi on näiden taulukkoon 5 keräämiäni tietojen ja kriteerien perusteella palveluntarjoaja Y:n ohjelma. Toimittaja Y:n edustajat olivat helposti lähestyttäviä, asiakaslähtöisiä ja erittäin avuliaita. He pysyivät sovitussa aikatauluissa ja toimittivat tarjouksen sovitusti. He myös vastasivat mielellään lisäkysymyksiin, joita meillä välillä heräsi. He järjestivät mielellään referenssikäynnin yhdellä suurella asiakkaallaan, joka toimii samantyyppisellä toimialalla ja samalla palvelukeskusajatuksella kuin Nordic Morning Oyj.

Palveluntarjoaja Y:n matkalaskujärjestelmä on kaikista nähdyistä järjestelmistä helppo- käyttöisin ja käyttäjäystävällisin. Se on yksinkertaistettu matkalaskujärjestelmä, jota on helppo käyttää ja myös pääkäyttäjän näkökulmasta järjestelmä on todella miellyttävä. Siitä on karsittu pois turhat toimet ja valikot, joita konsernin yhtiöt eivät tarvitse. Ohjelma Y:llä kaikkien yhtiöiden maksatus ja kirjanpidonsiirrot hoituvat helposti yhdellä keralla. Ohjelma sisältää myös automaattisia toimintoja kuten valuuttakurssien ja projektien päivitys kerran yössä, joka varmistaa oikea-aikaisen tiedon. Myös käyttäjien koulutus niin Ruotsissa kuin Suomessakin onnistunee moitteettomasti, kun ohjelma on näin yksinkertainen ja helppo käyttää. Ohjelmaa voi myös käyttää päivitysten ja esimerkiksi vuodenvaihteen aikaan ilman turhia käyttökatkoja.

Palveluntarjoaja Y:n edustajat painottivat asiakastuen toimivuutta. He vastaavat nopeasti yhteydenottoihin, ilman pitkiä odotusaikoja. Heillä on osaavat ja asiantuntevat konsultit, jotka voivat integroida kaikki tarvittavat järjestelmät Y:n ohjelman kanssa. He voivat myös halutessamme sisään lukea kaikki henkilötiedot palkkahallinnosta sekä muut tarvittavat tiedot valmiiksi tietokantaan. Pääkäyttäjän on helppo tehdä vuodenvaihteen toimenpiteet, kuten vuosi-ilmoitus ilman käyttökatkoa käyttäjille. Y-

matkalaskujärjestelmä sopii hyvin konsernin käyttöön niin Ruotsissa kuin Suomessa. Myös muihin pohjoismaihin se on saatavilla, mikäli tarvetta tulevaisuudessa tulee.

5.2 Arviointi

Opinnäytetyön aihe oli erittäin mielenkiintoinen ja innostava. Olisin toivonut voivani perehtyä syvemmin kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin teoriaosioihin. Kyselystä olisin teettänyt hieman laajemman, kattavamman ja olisin avannut kyselyn teoriaa enemmän. Tällä ei kuitenkaan välttämättä olisi ollut juurikaan vaikutusta lopputulokseen, sillä toteuttamani kysely ja sen tulokset olisivat olleet pääpiirteissään samoja. Työn rakennetta jouduin muokkaamaan melko radikaalisti, jotta lopputulos olisi luettavaampi. Työn lopputulos ajoi asiansa, eli saimme työpaikalla lähtökohdat selville ja sitä kautta tulevan matkalaskujärjestelmän kriteerit listattua sekä lopulta myös ehdotuksen tulevasta matkalaskujärjestelmästä hallitukselle esiteltäväksi.

Aiheesta löytyy harmillisen vähän painettua kirjallisuutta. Itse olen lukijana ehkä jo hieman ”vanhanaikainen” jos näin voi sanoa, sillä mieluiten luen nimenomaan kirjoja. Silmät väsyvät päätetyötä tehdessä jo valmiiksi, jolloin työpäivän jälkeen tehtävä kirjoitustyö rasittaa silmiä entisestään, enkä tämän lisäksi mielelläni lukisi pelkästään internetlähteitä. Löysin muutamia aiheeseen liittyviä opinnäytetöitä, mutta niistä en juuri hyötynyt, sillä esimerkiksi eräskin toteutettu matkalaskuvertailu oli todella suppea. Opinnäytetyöprosessi oli varsin opettava kokemus niin opiskelijana kuin työntekijänäkin.

Jatkoehdotuksena ehdottaisin Nordic Morning Oyj:tä seuraamaan mahdollisen matkalaskujärjestelmänvaihdoksen kulkua. Vaihtoprosessin jälkeen voitaisiin toteuttaa jälleen laajempi käyttäjäkysely.

Lähteet

Citat Oy, Mitä teemme, 2014. [Http://www.citat.fi/fi/#/about](http://www.citat.fi/fi/#/about). Luettu 15.1.2014.

Educode, 2014. [Http://www.educode.fi/](http://www.educode.fi/). Luettu 15.1.2014.

Heinonen, Riku 2014. Integrata. Toimitusjohtaja. Tuote-esittely. 22.1.2014.

Helanto, Leena ja Kaisaniemi, Tanja ja Koskinen, Krista ja Kuntola, Katja ja Siivola, Mikko 2013. Taloushallinto. Nyt. Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi.

Hirsjärvi, Sirkka ja Hurme, Helena 2011. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Gaudeamus Helsinki University Press.

Hirsjärvi, Sirkka ja Remes Pirkko ja Sajavaara Paula, 2009. Tutki ja kirjoita. Tammi, Helsinki.

Huhta, Riikka 2014. Nordic Morning Ab, Payroll Officer. Haastattelu 26.2.2014.

Ikonen Vesa ja Etelämaa, Marko 2014. Nets Oy. Keskustelu 9.1.2013.

Innovatiivista viestintää, 2013. Nordic Morning.
[Http://www.nordicmorning.fi/konserni/strategia.html](http://www.nordicmorning.fi/konserni/strategia.html). Luettu 9.12.2013.

Kela. Lainsäädäntö. Ennakkoperintäasetus 1996.
[Http://plus.edilex.fi/content/kela/fi/lainsaadanto/19961124%20%20%20%20ennakkoperint%C3%A4asetus%201996](http://plus.edilex.fi/content/kela/fi/lainsaadanto/19961124%20%20%20%20ennakkoperint%C3%A4asetus%201996). Luettu 17.4.2014.

Klikki AB, Klikki yrityksenä, 2014. [Http://www.klikki.com/fi/klikki-yrityksena](http://www.klikki.com/fi/klikki-yrityksena). Luettu 15.1.2014.

Laakso, Marja 2014. Nordic Morning Oyj. Talouspäällikkö. Keskustelu 16.1.2014.

Lahti, Sanna ja Salminen, Tero 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa. Sähköiset talouden prosessit käytännössä. WSOYpro, Helsinki.

Logium, 2014. [Http://www.logium.com/](http://www.logium.com/). Luettu 5.1.2014.

Mattila, Raija 2013. Pääkirjanpitäjä. Keskustelu ja perehdytys 20.8.2013.

Monipuolisia viestinnän palveluita, 2013. Nordic Morning.
[Http://www.nordicmorning.fi/etusivu.html](http://www.nordicmorning.fi/etusivu.html). Luettu 9.12.2013.

Muuriaisniemi, Tanja ja Takala, Esa 2014. Aditro. Tuote-esittely. 29.1.2014.

Ojasalo, Katri ja Moilanen, Teemu ja Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. WSOYpro, Helsinki.

Organisaatiokaavio, 2013. Nordic Morning.

Pyykkönen, Henna 2014. Nordic Morning Oyj, pääkirjanpitäjä. Keskustelu 12.2.2014.

Ruuskanen, Mika 2013. Nordic Morning Oyj, Business Controller. Matkalaskupalvelu.

Salminen, Arto 2014. Nordic Morning Oyj, Tietohallinnon johtaja. Haastattelu 4.3.2014.

Schwartz, Tuomas 2014. Integrata, projektipäällikkö. Tuote-esittely. 25.2.2014. Helsinki.

Yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 1.2.2011. Edilex.
[Http://www.edilex.fi/kilaohje/kirjanpito#2_21](http://www.edilex.fi/kilaohje/kirjanpito#2_21). Luettu 17.4.2014.

Ympäristövastuu, 2013. Nordic Morning Oyj.
[Http://reporting.nordicmorning.com/fi/yritysvastuu/ymparistovastuu.html](http://reporting.nordicmorning.com/fi/yritysvastuu/ymparistovastuu.html). Luettu 16.1.2014.

Yritysvastuu. Nordic Morning Oyj.
[Http://reporting.nordicmorning.com/fi/yritysvastuu.html](http://reporting.nordicmorning.com/fi/yritysvastuu.html). Luettu 11.12.2013

Käyttäjäkysely

1. Kuinka helpoksi koet Q-matkalaskuohjelman käytön asteikolla 1-5? Perustele.
1 erittäin hankala – 5 erittäin helppo
2. Onko käyttöliittymä selkeä käyttää (löydätkö esimerkiksi tietojen syöttöpaikat helposti, pääsetkö liikkumaan ohjelmassa kätevästi)?
3. Mitä ongelmakohtia matkalaskuohjelma Q:ssa on? Mitä parantaisit?
4. Mitä hyviä puolia Q:ssa on?
5. Oletko saanut perehdytyksen matkalaskuohjelma Q:n käyttöön? Entä oletko tutustunut Q-ohjelman käyttöohjeisiin intranet-Plazassa tai katsonut ohjevideon? Oliko näistä hyötyä?
6. Muuta, avoin palaute?

Kiitos!

Tarkennuskysymykset toimittajille

- Selainriippumattomuus = toimiiko kaikilla selaimilla (iPadit, mobiililaitteet, Mac-tietokoneet jne.) ilman kolmansien osapuolien apuohjelmia
- Mitä tietokantoja järjestelmä tukee?
- Missä käyttöjärjestelmäversioissa sovellus on saatavana?
- Miten mahdollisessa pilvipalvelumallissa tietoturva on hoidettu?
- Roadmap eteenpäin: milloin esimerkiksi html5-versio on suunniteltu julkaistavan, ajatuksia tulevasta n. kahdeksi vuodeksi eteenpäin
- Saako kohdekonttiin pakottavuuden (kustannuspaikka, projekti jne.)?
 - Ovatko ne yrityskohtaisesti muokattavissa? Kumpi muokkaa, pääkäyttäjä vai konsultti?
- Erotteleeko järjestelmä verottomat ja verolliset päivärahat/kulut/korvaukset (Ruotsin yhtiöissä)?
- Saako eri yrityksiin eri sääntöjä, esim. kilometrikorvauksen määrä (Ruotsin käytäntö)?
- Mihin maihin löytyy matkustussäännöt?
- Raportit, löytyykö seuraavat pohjat valmiina vai pitääkö räätälöidä ohjelmaan:
 - Vakuutusraportti vakuutusyhtiölle
 - Henkilötunnuksettomat -raportti (jotta saadaan lisättyä puuttuvat henkilöturvatus ja vuosi-ilmoitus menee oikein). Voiko perustaa henkilön ilman henkilöturvatusnusta? Onko tarkistussääntö että henkilöturvatus on oikein?
 - Kohderaportit
 - Hiilijalanjälkiraportointiin tarvittavat tiedot (pvm, tositenumero, kilometrit, matkojen määrä)